

Inhoudsopgave	Pag.
Woord vooraf	2
Bestuurszaken	2
1. Onze lespraktijk	4
1.1. Aantal lessen PCGVO en leerlingen	4
1.2. Vakleerkrachten PCGVO	5
1.3. Carrousels en samenwerkingsvormen	6
1.4. Opbrengsten Godsdienstig en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs	6
1.5. Regiobegeleidersvergaderingen/managementteam	7
1.6. Werkgroepen	7
2. Professionalisering vakleerkrachten	8
2.1. Nascholing	8
2.2. Interne scholing	8
2.3. Lectoraat	9
3. Beleidsondersteuning	11
3.1. Jaarplan INK	11
3.2. Governance	11
3.3. Vertrouwenspersonen	12
3.4. Communicatie	12
4. Ons netwerk	12
4.1. Plaatselijke werkgroepen	12
4.2. CIO-O	12
4.3. Partners IKOS, JOP en HGJB	13
4.4. VOS-ABB, VOO en Verus	13
4.5. Vonkt	13
4.6. Centrum Voor Vormingsonderwijs	13
5. Personalia	14
6. Lijst van gebruikte afkortingen	15

Woord vooraf

Voor u ligt het jaarverslag van de stichting Protestants Centrum Godsdienstig Vormingsonderwijs over het jaar 2022. Het verslag begint met het benoemen van een aantal zaken op bestuurlijk vlak. Daarna schetst het een goed beeld van het vele werk dat in het voorbije jaar door de vakleerkrachten, de staf en de directie van de organisatie is verzet om op scholen goed vormingsonderwijs aan te bieden. Daar draait het immers om.

Bestuurszaken

Governance

Opnieuw hebben bestuur en directie stappen gezet om de omvorming naar het model van toezicht en bestuur gestalte te geven. Zowel in zaken als een statutenwijziging die nodig is als in de dagelijkse praktijk. Daarin functioneert de directeur al meer en meer als de bestuurder en beperkt het bestuur zijn rol tot die van toezichthouder. De geschetste ontwikkelingen zullen in 2023 definitief hun beslag krijgen.

Relatie PCGVO – Centrum voor Vormingsonderwijs

Ook het CvV heeft een traject doorlopen waarin het besturingsmodel wordt gewijzigd naar dat van een bestuurder en een raad van toezicht. Aan dat proces is vanuit PCGVO met overtuiging en actief bijgedragen. Daarbij is in het bijzonder aandacht geweest voor het waarborgen van de ruimte voor het eigen geluid en de eigen kleur van elk van de denominaties. Op verzoek van het CvV is de directeur van PCGVO in het hiervoor genoemde proces ingezet als kwartiermaker. In die rol heeft de directeur een belangrijke en waardevolle bijdrage geleverd. Met ingang van 2023 zal het nieuwe model effectief worden. De verdere ontwikkeling van het CvV naar een efficiënte, facilitaire organisatie ten dienste van de denominaties komt dan in een volgende fase.

Continuïteit

De middelen die de overheid beschikbaar stelt voor het werk van het CvV en de denominaties, worden beheerd door het CvV. In 2021 bleek het noodzakelijk krachtig in te grijpen op het beheer om ervoor te zorgen dat de continuïteit gewaarborgd was. De jaarstukken 2022 laten zien dat er grote verbeteringen zijn gerealiseerd en dat er geen acuut gevaar voor de continuïteit meer bestaat. Niettemin heeft het bestuur van PC GVO het CvV verzocht ook in 2023 verder te werken aan het verstevigen van de financiële positie.

Kerntaak

Na bijzondere jaren waarin de coronacrisis het werk op de scholen ontregelde, was 2022 een 'gewoon' jaar. Dat betekent zeker niet dat het allemaal vanzelf wel loopt. Steeds vaker kampt ook PC GVO met het probleem van een krappe arbeidsmarkt en lukt het niet altijd even goed vacatures te vervullen en de roosters rond te krijgen. Deze problematiek zal ook in de komende jaren aandacht vragen. Maar ook al is het niet altijd gemakkelijk, het gegeven dat zoveel leerkrachten, regiobegeleiders, stafmedewerkers en directie zich met overtuiging en toewijding sterk maken voor goed en inspirerend vormingsonderwijs, geeft vertrouwen in

de toekomst. Voor alles wat zij met elkaar in 2022 aan werk hebben verzet, bedankt het bestuur hen hier graag.

Tenslotte

In dit jaarverslag vindt u een weergave van onze activiteiten van het afgelopen jaar. Reacties op het jaarverslag zijn meer dan welkom! U kunt deze richten aan onze officemanager, Damaris Boogerd. Haar mailadres is d.boogerd@pcgvo.nl.

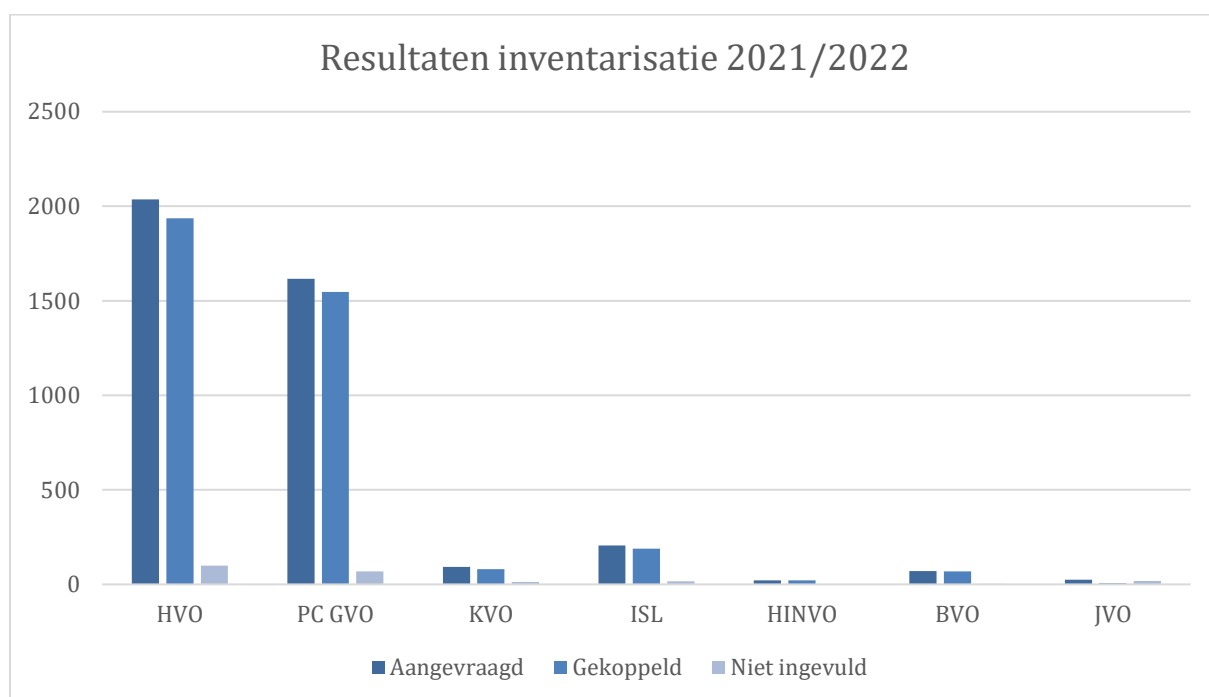
Namens het bestuur,
Henk Wilbers
Voorzitter

1. Onze lespraktijk

Het werk in de klas vormt de basis en de kern van PC GVO. Een team van 165 vakleerkrachten geeft protestants godsdienstig vormingsonderwijs op openbare en samenwerkingscholen. In dit hoofdstuk nemen we u mee naar de lespraktijk van het afgelopen jaar.

1.1. Aantal lessen PC GVO

Op 31 december 2022 zijn er voor de hele sector 4.067 lesaanvragen ingediend. Hiervan zijn er 3.850 lessen toegekend en als volgt verdeeld:

	HVO	PC GVO	KVO	ISL	HINVO	BVO	JVO
Aangevraagd	2036	1616	93	205	22	71	24
Gekoppeld	1937	1547	81	189	22	68	6
Niet ingevuld	99	69	12	16	0	3	18

Bij PC GVO zijn 69 lessen niet ingevuld. Dit heeft te maken met het feit dat aanvragen zijn komen te vervallen, bijvoorbeeld omdat scholen meer groepen hadden aangevraagd dan zij uiteindelijk nodig hadden. Ook zijn er groepen samengevoegd om tijd te sparen voor zaakvakken. Voor PC GVO zijn in 2022 ruim 50 lessen minder aangevraagd dan het jaar ervoor.

Aantal leerlingen

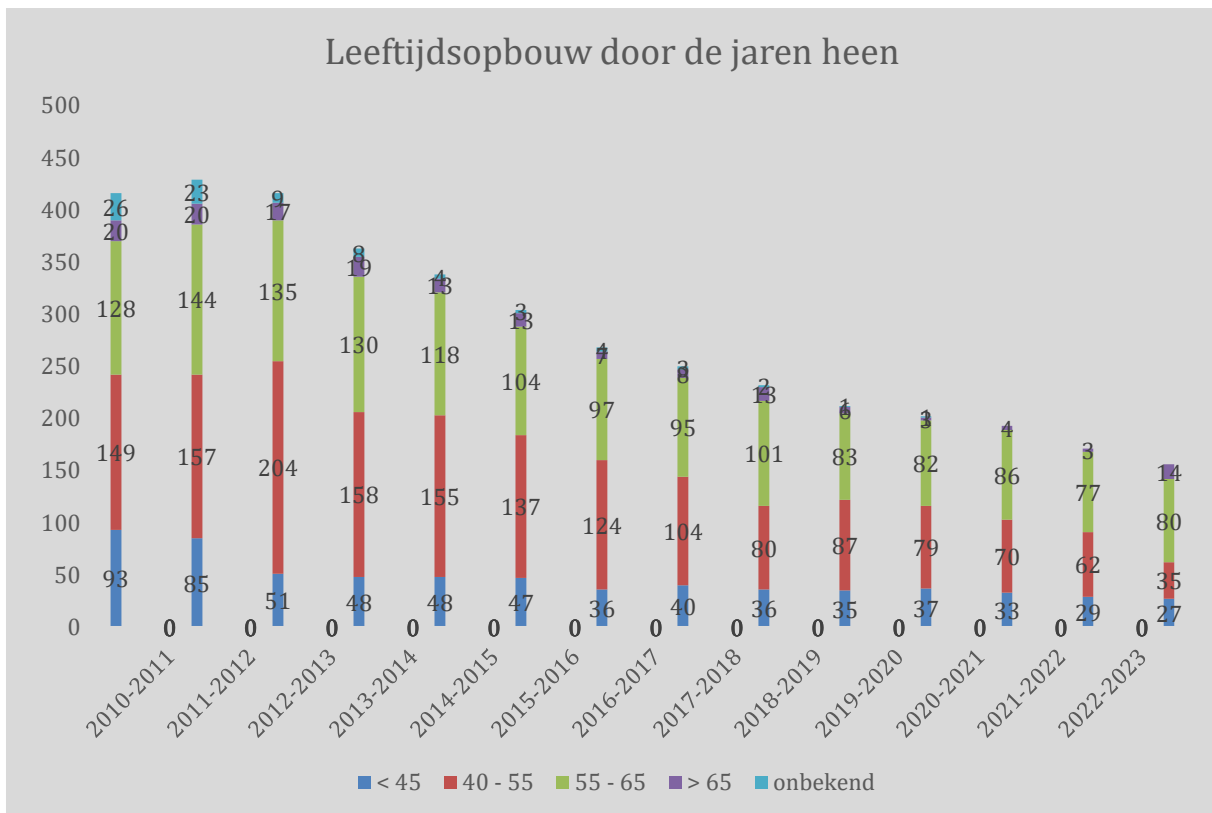
Op 31 december 2022 kregen ruim 20.000 kinderen lessen PC GVO.

We zien hier een daling van het aantal leerlingen ten opzichte van 2021. Deze daling is onder andere een gevolg van de minder aangevraagde lessen.

1.2. Vakleerkrachten PC GVO

Per 31 december 2022 zijn er 156 PC GVO vakleerkrachten in dienst. Dat zijn 15 vakleerkrachten minder dan in 2021. De meeste vakleerkrachten zijn tussen de 55 en 65 jaar oud.

1.3. Carrousel en samenwerkingsvormen

Het carrouselmodel is een van de meest voorkomende samenwerkingsvormen. Het is een vorm waarbij vakleerkrachten uit diverse levensbeschouwingen -al dan niet gezamenlijk- aan de hand van een thema en in periodes langere of korte lessenseries verzorgen. Ook in 2022 is aan alle scholen gecommuniceerd dat samenwerkingsvormen aangeboden worden als een gelijkwaardige optie voor de hele klas. Effecten en ontwikkelingen van deze samenwerkingsvorm worden, ook in verband met de financiën, nog steeds nauwkeurig in de gaten gehouden en geanalyseerd. De werkgroep Samenwerkingsvormen werkt gestaag aan uniform beleid op verschillende terreinen en ten behoeve van verschillende doeleinden. Daarnaast worden binnen een aantal denominaties, waaronder binnen PC GVO, visies ontwikkeld met betrekking tot beleid en uitvoering van carrousel en nieuwe samenwerkingsvormen. Het kwaliteitsonderzoek naar de effecten van vormingsonderwijs in onder andere carrousel loopt op dit moment nog en zal binnenkort gereed zijn. Het aantal samenwerkingsvormen is enigszins uitgebreid, maar niet significant. Wel zijn een aantal bestaande vormen uitgebreid met nieuwe scholen. Veel samenwerkingsvormen groeien in de loop der jaren. Op dit moment wordt er nog steeds op ruim 10 % van de deelnemende scholen een samenwerkingsvorm toegepast.

1.4. Opbrengsten Godsdienstig en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs

De eerste helft van 2022 stond in het teken van het voorbereiden van de dataverzameling die nodig was voor het onderzoek naar de 'Opbrengsten van Godsdienstig en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs'. Er zijn instrumenten ontwikkeld en concrete afspraken gemaakt met de vakleerkrachten en de scholen voor de dataverzameling op de scholen. De feitelijke data zijn verzameld in mei en juni 2022 op tien scholen, verspreid over heel Nederland. Via open en gesloten vragenlijstonderzoek zijn (leer)ervaringen bij leerlingen opgehaald. Ook bij hun vakleerkracht(en), hun groepsleerkracht en hun ouders is nagegaan wat zij zien als opbrengsten van het vormingsonderwijs. Zij zijn bevestigd via interviews, vragenlijsten en via een online-enquête.

In de tweede helft van 2022 zijn alle gegevens verwerkt en geanalyseerd. De resultaten zijn in verschillende deelrapportages beschreven. Zo zijn er tien portretten ontstaan. Vijf daarvan beschrijven de opbrengsten van het vormingsonderwijs in klassieke vorm en vijf in carrouselvorm. De portretten zijn gefiatteerd en besproken met de betrokkenen. Ze zijn ook beschikbaar voor andere geïnteresseerden. Een verkorte versie van elk portret wordt in de eindrapportage van 2023 opgenomen.

Daarnaast is een aparte deelrapportage gemaakt waarin beschreven staat wat ouders zien als opbrengsten van het vormingsonderwijs aan hun kind en ook welke waarde zij aan dit onderwijs toekennen. De deelrapportage over de perceptie van ouders is besproken in het Directeurenberaad. Besloten is om een vervolg te geven aan deze verkenning onder ouders door grootschaliger onderzoek te verrichten. Het doel daarvan is om meer zicht te krijgen op de verwachtingen die ouders hebben ten aanzien van vormingsonderwijs en om zo het onderwijsaanbod optimaal te kunnen afstemmen.

Glaudé, M. (2022). *De opbrengst en de waarde van godsdienstig en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs volgens ouders; een verkenning*. Deelrapportage in het kader van het onderzoek naar opbrengsten van vormingsonderwijs in het openbaar primair onderwijs. Utrecht: Centrum voor vormingsonderwijs.

1.5. Regiobegeleidersvergaderingen / managementteam

Het land is opgedeeld in drie regio's: noord, midden en west. In het zuiden van het land is PC GVO niet actief. In elke regio zijn drie regiobegeleiders werkzaam. De regiobegeleiders hebben dit jaar elf keer vergaderd. Vanuit het coronatijdperk is het digitaal vergaderen overeind gebleven. We vergaderen ongeveer de helft van de vergaderingen fysiek en de andere helft digitaal. De vergaderingen worden voorbereid door de agendacommissie en geleid door een voorzitter uit het regiobegeleidersteam. De jaaragenda wordt actiever gebruikt voor de inhoudelijke jaarplanning van de vergaderingen.

Ook dit jaar was er weer een Tweedaagse. Dit keer lag de focus vooral op teamoptimalisatie, onderlinge verbinding, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid. Als vervolg op deze tweedaagse werden een vijftal bijeenkomsten gedurende het jaar georganiseerd. De regiobegeleiders gingen met elkaar in gesprek over managementtaken en -vaardigheden en ook de onderlinge samenwerking kwam ter sprake.

Na vaststelling van een managementstatuut is besloten de groep regiobegeleiders voortaan het managementteam te noemen. Binnen de MT-vergaderingen is onder andere gesproken over samenwerkingsvormen, intervisie van docenten en regiobegeleiders, maatjesleren en de gesprekkencyclus. Het Regioplan wordt vanaf nu geschreven over een onderwerp dat leeft binnen de regio. Op die manier kunnen we van elkaar leren. Net als vorig jaar is er sectorbreed, maar ook binnen de regio's, steeds meer sprake van samenwerking met regiobegeleiders van de andere denominaties. Twee keer per jaar is er een landelijk sectorbreed overleg.

1.6. Werkgroepen

Binnen PC GVO zijn werkgroepen actief die worden gevormd door een aantal regiobegeleiders, bureaumedewerkers en in sommige gevallen door docenten. De werkgroepen organiseren activiteiten, ontwikkelen beleid en materialen en denken mee over scholing en opleiding.

Bij de jaarlijkse evaluatie wordt het overzicht met werkgroepen aangevuld en opgeschoond. Op dit overzicht is te zien welke werkgroepen actief zijn en wie zitting hebben in de verschillende werkgroepen. Een aanvulling op dit document is het caseload overzicht. Dit is een overzicht per regio(begeleider) waarop het aantal docenten, scholen en de toegekende fte-verdeling te zien is. Zowel de werkgroepverdeling als het overzicht met caseloads worden besproken op de MT-vergadering in oktober 2023. De werkgroepen maken gebruik van een format om structuur in het werkgroepenbeleid te houden. Op een A4 is te lezen wat het doel van de werkgroep is. Dit doel, alsook de samenstelling van de werkgroep, wordt vastgesteld door het MT.

Het onderwerp 'werkgroepen' is een vast onderdeel van de MT-vergaderagenda. Op dit moment zijn er zeven werkgroepen actief. Beleidsafspraken zijn voor medewerkers terug te vinden in een handboek. Dit geeft duidelijkheid en overzicht voor iedereen.

2. Professionalisering vakleerkrachten

Kwaliteit van de lessen en kwaliteit van de vakleerkrachten staan bij PC GVO hoog in het vaandel. PC GVO heeft een inservice-opleiding, biedt nascholing aan vakleerkrachten en is een lectoraat gestart. Daarover leest u in de volgende paragrafen.

2.1. Nascholing

De nascholing was dit jaar grotendeels live. Hier en daar zijn keuzes gemaakt om de nascholing digitaal te verzorgen. Hiervoor zijn verschillende redenen:

1. Vakleerkrachten gaven aan dat de afwisseling live-digitaal hen goed bevalt. Het scheelt reistijd en reiskosten en nascholing is op elke plaats in het land toegankelijk.
2. Nascholing is minder kwetsbaar.
3. Digitaal werkt kostenbesparend. Voor de organisatie hoeven er geen zalen gereserveerd te worden en de nascholingsdocent maakt geen reiskosten.

Aan het eind van het schooljaar 2022 is besloten om intervisie voor een jaar 'on hold' te zetten voor vakleerkrachten die al wat langer in dienst zijn. Voor nieuwe vakleerkrachten bleef intervisie wel bestaan. Er kwamen leergemeenschappen in de plaats voor intervisie. Tegelijkertijd werd het maatjesleren doorontwikkeld. Het nascholingsprogramma was in vergelijking tot andere jaren in juni bekend in plaats van mei. Het aantal opgegeven deelnemers aan diverse cursussen was vanaf de zomer van 2022 tegenvallend ten opzichte van andere jaren. Dit had tot gevolg dat meerdere cursussen werden verschoven of afgezegd.

In september kwam de nieuwe scholingsmedewerker in dienst met als belangrijke taak te kijken naar de nascholing als geheel. Belangrijke vragen daarbij waren: Wat gaat goed en wat kan beter? Wat behouden we en wat gaan we anders doen? Het leverde interessante discussies op die worden meegenomen voor de nascholing voor het schooljaar 2023-2024.

2.2. Interne scholing

In 2022 liep het tweede traject van de interne scholing door waar we in 2021 mee gestart waren. Het programma is grotendeels gelijk gebleven aan het eerste traject. De cursussen waren deels online en deels fysiek in Utrecht. De interne scholing bestond uit twaalf modules verdeeld over tien contactdagen. In totaal konden 10 ECE's behaald worden, wat gelijk staat aan 280 studiebelastingsuren. Maatwerk werd geleverd daar waar studenten voldeden aan de voorwaarden. Eind december 2022 waren de dertien studenten klaar met hun opleiding.

Door de opgedane ervaringen in de coronaperiode is de programmering van de scholing belegd in anderhalf jaar, waar aanvankelijk de opzet een jaar was. Studenten waarderen het

dat er meer tijd is om leeswerk te doen, opdrachten te maken en portfoliotaken af te ronden. Er wordt gewerkt aan evaluaties van studenten, docenten en tutoeren om te kijken hoe deze scholing een vervolg kan krijgen in het schooljaar 2023-2024.

2.3. Lectoraat

Jan van Doleweerd is op 1 augustus 2020 binnen het onderzoekscentrum gestart als *associate* lector godsdienstig vormingsonderwijs. Het lectoraat is gericht op verdere professionalisering van het vak en de vakleerkrachten die protestants godsdienstig vormingsonderwijs geven in het openbaar onderwijs. Het gaat om de doorontwikkeling van competenties. De opbrengsten uit het lectoraat worden binnen Driestar Educatief doorvertaald naar inhoud en aanpak van godsdienstige vorming op bijzondere basisscholen van christelijke of reformatorische signatuur.

De Nederlandse samenleving wordt gekenmerkt door een grote pluriformiteit van godsdiensten en levensbeschouwingen. Godsdienstige en levensbeschouwelijk opvattingen liggen ten grondslag aan allerlei discussies in de samenleving. In deze context is het van belang dat kinderen ontdekken wie wat gelooft, dat zij daaruit leren wie zij zijn en leren omgaan met mensen die anders denken en anders zijn. Godsdiensten en levensbeschouwingen spelen hierbij een belangrijk rol.

2.3.1 Kenniskring

Het team dat zich heeft beziggehouden met protestants godsdienstig vormingsonderwijs (PC GVO) bestaat uit de volgende personen:

- Jan van Doleweerd, *associate* lector godsdienstig vormingsonderwijs en docent godsdienst
- Marjan Glaudé, onderzoeker bij het Centrum voor Vormingsonderwijs
- Hanna de Jong-Markus, promovendus, onderzoeker en *course* coördinator MLI CE
- Lara Schout, kindercoach en regiobegeleider bij PC GVO
- Irma Visser, godsdienstpedagoog en regiobegeleider bij PC GVO

2.3.2 Projecten

In het verslagjaar is gewerkt aan diverse onderzoeksprojecten die op onderstaande lectoraatsplaat uiteengezet zijn. Een belangrijk dwarsdoorsneeproject was een interviewonderzoek onder acht vakleerkrachten, gecategoriseerd naar diverse modaliteiten. Het ging in dit onderzoek om de prioritering van lectoraatsthema's: Hoe denken vakleerkrachten van verschillende modaliteiten over de prioritering van onderzoeksthema's? Het projectplan en kritische beschouwing van een godsdienst-pedagogisch vormingsconcept getiteld *Ontmoetingen Op De Brug*, kreeg input vanuit de nascholingsmodule Licht en Donker waarin ruim twintig vakleerkrachten lesontwerpen maakten aan de hand van een frase uit een Psalm. Deze nascholingsmodule kreeg in het najaar een vervolg in *Hoop in kwetsbaarheid*, waarbij het gaat over het leven van Elia en de verbinding ervan met de

leefwereld van leerlingen in het PC GVO. De module wordt ook in 2023 aangeboden. De opbrengsten uit deze modules vormen de grondstof voor een bronnotitie over de godsdienstpedagogische kaders van PC GVO waarin de Bijbelverhalen een belangrijke rol spelen.

In 2022 is ook de basis gelegd voor de verzameling van praktijkverhalen ten behoeve van de verdere visievorming op het vormingsonderwijs. Vakleerkrachten hebben scholing aangeboden gekregen om verhalen te leren schrijven die voldoende rijk zijn om daar analyse op toe te laten. Ten aanzien van vormingsgerichte werkvormen en opbrengsten heeft de kenniskring mee kunnen liften met het onderzoek dat Marjan Glaudé verrichtte voor het Centrum voor Vormingsonderwijs over de opbrengsten van levensbeschouwelijk vormingsonderwijs.

In het najaar van 2022 zijn tevens twee commissie gevormd. De ene commissie houdt zich bezig met de organisatie van een inspiratiedag in 2023 voor alle vakleerkrachten en de andere commissie bereidt een publicatie voor waarin alle opbrengsten van het lectoraat worden teruggegeven aan het werkveld. De planning is deze publicatie in 2024 uit te brengen. Diverse thema's waarmee het lectoraat zich heeft bezighouden zijn doorvertaald naar het werkveld door middel van webinars. Zo zijn er webinars gemaakt over omgaan met diversiteit, over Psalmen in de klas en over het voeren van gesprekken met leerlingen over levensvragen.

2.3.3 Inzichten en opbrengsten

Uit het onderzoek van Marjan Glaudé blijkt dat vormingslessen leerzaam gevonden worden. Leerlingen krijgen uit de diverse vormingslessen van verschillende denominaties kennis en inzicht over de inhoud van levensbeschouwingen. Ook draagt het bij aan hun attitude. Zij leren hoe zich te verhouden tot levensbeschouwingen. Verhalen uit tradities raken hen en dragen bij aan het vormen van een eigen identiteit. Uit het onderzoek naar prioritering kwam naar voren dat het voor leerkrachten van alle modaliteiten belangrijk is om verbinding te leggen met de culturele achtergrond van het kind en de nood in de wereld. Het geloof in God moet handen en voeten krijgen in ons leven. Ook blijkt dat het voor vakleerkrachten belangrijk is om duidelijk te hebben waar PC GVO voor staat en hoe je de eigen levensbeschouwelijke visie verbindt aan het vormingsvak. Verhalen uit de Bijbel vertalen naar de leefwereld van leerlingen en andersom is voor velen een belangrijke uitdaging. Verder blijkt dat er behoefte is aan vaardigheden om goede werkvormen te hanteren en een juist klassenmanagement te kunnen toepassen. In het onderzoeksproject *'Ontmoetingen op de brug'* wordt een godsdienst-pedagogisch en didactisch model ontwikkeld dat als uitgangspunt kan dienen voor levensbeschouwelijk vormingsonderwijs.

3. Beleidsondersteuning

PC GVO wordt door medewerkers van het bureau en door regiobegeleiders ondersteund op beleidsniveau. Hieronder lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe.

3.1. Jaarplan INK

Voor het jaarplan wordt zowel op bestuursniveau als ook op regionaal niveau het INK-model gebruikt. Vele acties vanuit het jaarplan 2022 zijn uitgevoerd en terug te vinden in dit jaarverslag. Voor het jaarplan 2023 wordt dit model opnieuw gebruikt. De hoofdstukindeling van het Jaarplan en het Jaarverslag zijn aangepast en lopen nu gelijk, wat het lezen gemakkelijker maakt. De regioplannen worden volgens hetzelfde model ingevuld en uitgevoerd. De regioplannen zijn in 2022 uitgevoerd en de nieuwe regioplannen voor 2023 zijn geschreven. Voor 2023 is gekozen om de onderwerpen voor het regioplan af te stemmen met dat wat in de regio speelt. Hierdoor ontstaan op inhoud verschillende regioplannen. Deze worden met elkaar gedeeld zodat de regio's ook van elkaar kunnen leren en ideeën mee kunnen worden genomen naar de eigen regio.

3.2. Governance

Onder leiding van Henk Wilbers is het bestuursgesprek over de governance binnen PC GVO grondig gevoerd met als resultaat dat het bestuur de uitgesproken wens heeft om te kantelen naar een model waarbij sprake is van een directeur-bestuurder en een Raad van Toezicht. Het proces om te komen tot deze governance-wijziging is gestart en zal naar verwachting in het tweede kwartaal 2023 worden afgerond.

3.3. Vertrouwenspersonen

PC GVO heeft ingebracht dat de vertrouwenspersonen er voor alle medewerkers van alle denominaties moeten kunnen zijn. Zodoende is voorgesteld dat deze taak beter vanuit het CvV gestalte kan krijgen. In de zoektocht van het CvV en de denominaties naar welke taken centraal georganiseerd kunnen worden wordt dit meegenomen. Verder heeft Liedewij de Ruiters De Wilt, vertrouwenspersoon sinds 2019, afscheid genomen. HVO en PC GVO trekken gezamenlijk op in de werving van een nieuwe vertrouwenspersoon. De wens is dat het Centrum voor Vormingsonderwijs hier straks de regie op voert.

3.4. Communicatie

Via de interne nieuwsbrief informeerden we onze vakleerkrachten over belangrijke ontwikkelingen binnen PC GVO. De frequentie waarop deze verstuurd wordt is ongeveer eens per twee maanden. Mochten er tussentijds belangrijke zaken zijn die gecommuniceerd moesten worden dan gebeurde dit per mail. De website van PC GVO is overgegaan naar een ander CMS (Content Management System). Er zijn daarnaast enkele kleine wijzigingen doorgevoerd in de lay-out van de website. De komende maanden zal de website verder geoptimaliseerd en geactualiseerd moeten worden. Omdat er per dit jaar geen communicatiemedewerker werkzaam meer is voor PC GVO is dit een taak die bij de officemanager is belegd. De social mediakanalen die PC GVO gebruikt om haar achterban te informeren zijn LinkedIn en Facebook, maar deze verdienen meer aandacht dan dat ze nu krijgen.

4. Ons netwerk

PC GVO is gezegend met een groot aantal betrokkenen bij het werk waar wij voor staan. Velen dragen ons werk een warm hart toe en dragen hieraan hun eigen steentje bij. Daar zijn wij dankbaar voor.

4.1. Plaatselijke werkgroepen

Het niveau van betrokkenheid en samenwerking verschilt per werkgroep. Het aantal plaatselijke werkgroepen neemt langzaam af.

4.2. CIO-O

De commissie Onderwijs van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken treedt op als zendende instantie voor de protestantse kerken/geloofsgemeenschappen. Het CIO-O is samengesteld uit leden vanuit de breedte van het protestantse veld. Ook de Rooms-Katholieke en Oudkatholieke kerk zijn vertegenwoordigd in het CIO-O. Het CIO-O is nauw betrokken bij het werk van PC GVO. Eén van de gespreksonderwerpen in 2022 was de governancewijziging van het CvV.

4.3. Partners IKOS, JOP en HGJB

Met onze partner IKOS vindt er twee keer per jaar constructief overleg plaats. Dit jaar kwam onder andere de strategie van IKOS ter sprake om duurzaam en bestendig te kunnen blijven opereren. De presentatie aan de regiobegeleiders over het IKOS-lesmateriaal is verschoven naar januari 2023. Er is dit jaar geen contact geweest met JOP en HGJB.

4.4. VOS/ABB, VOO en Verus

Met VOS/ABB en VOO heeft het Centrum voor Vormingsonderwijs een samenwerkingsconvenant gesloten. Beide organisaties hebben de lobby-werkzaamheden voor structurele bekostiging gesteund. Dat geldt ook voor Verus, waarvan PC GVO sinds 2018 lid is.

4.5. Vonkt

De samenwerking met Vonkt verloopt naar tevredenheid en de organisatie van de inservice-opleiding en nascholing verloopt naar verwachting en volgens afspraak. Vonkt heeft aangegeven zich te beraden over hun toekomst, taak en dienstverlening. Voor het jaar 2023 wordt er gewerkt conform afspraak. PC GVO wordt door Vonkt tijdig op de hoogte gebracht als er zaken gaan wijzigen.

4.6. Centrum voor Vormingsonderwijs

Het Centrum voor Vormingsonderwijs heeft een turbulente tijd achter de rug waar veel ontwikkelingen tegelijkertijd speelden die om aandacht of bijsturing vroegen. In 2022 kwam er meer overzicht en rust om trajecten af te ronden. Belangrijke ontwikkelingen binnen het CvV zijn:

1. De governance-wijziging is in de fase aangekomen dat een nieuwe directeur-bestuurder kan worden geworven. Bij zijn of haar aanstelling begin 2023, passeren de statuten en wordt een lange zoektocht naar een passend governance-model en inrichting afgerond.
2. Met OCW zijn afspraken gemaakt over onze betrokkenheid bij de opzet van de evaluatie van onze subsidierelatie. De evaluatie zal in 2023 plaatsvinden.
3. De financiële kaderbrief en begroting 2023 zijn vastgesteld en brengen duidelijkheid voor alle denominaties.

5. Personalia

Bestuur Protestants Centrum GVO

drs. H. Wilbers – voorzitter, op voordracht van de Kleine Synode van de Protestantse Kerk
ds. S. W. Bijl
dhr. W. Büdgen – secretaris, op voordracht van de orthodoxe kerken
mevr. E. Vink – penningmeester, op voordracht van de vrijzinnige kerken
dhr. J. Noteboom

Bureau

mevr. D.H. Boogerd-Hoeflaken, officemanager
dhr. R.W. Sanou, personeels- en salarisadministratie
dhr. W.C. Knoester, directeur
mevr. G. Masselink, beleidsmedewerker scholing & nascholing

Vertrouwenspersonen

dhr. P. Clark
mevr. L. de Ruijter de Wildt

Regiobegeleiders

Regio noord: dhr. U. Pranger
 mevr. J. Horst
 mevr. L. Schout-Douwes
 mevr. J. Sankoh-de Goffau

Regio midden: mevr. M. Jongsma-Alberts
 mevr. I.J.M. Visser
 mevr. M. Boon

Regio west: mevr. J. Beenhakker
 dhr. H.M. van Wijk
 mevr. E. van der Vlies-Ebbers

Ondernemingsraad

dhr. P. Buijserd (voorzitter)
dhr. J.G. Oosterink (secretaris)
mevr. A. Oorebeek (vicevoorzitter)
mevr. M. Jongsma-Alberts
mevr. T.F. Kok-Zondervan
dhr. H.M. van Wijk
mevr. J. Wolters
mevr. J. van Zuijlekom
mevr. J. Geldof
mevr. G. Hanekamp
mevr. C. Vermeer
mevr. M. Hurrelbrinck

CIO-O

In deze commissie zijn de volgende kerken/geloofsgemeenschappen vertegenwoordigd:

De commissie bestond op 31 december 2021 uit de volgende personen:

- * mevr. drs. A.E. H. van der Kolk, voorzitter, namens de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt
- * dhr. A. P. Driesprong, vicevoorzitter, namens de Unie van Baptistengemeenten en ABC-gemeenten
- * dhr. K. van Walsem, secretaris/penningmeester, namens de Christelijke Gereformeerde Kerken
- * Mevr. M.E. Rosen Jacobson-van Dam, namens de Remonstrantse Broederschap en Vrijzinnigen Nederland.
- * drs. G. van Veldhuizen, namens de Gereformeerde Gemeenten
- * drs. L.F.M van Oers, namens de RK Bisschoppenconferentie
- * dhr. P. Boekhoud, namens de Kerk van de Nazarener
- * Drs. G. Bergacker, namens de Hersteld Hervormde Kerk

Bestuur Centrum voor Vormingsonderwijs

dhr. W. Baumfalk – onafhankelijk voorzitter;
mevr. T. van Wijnen - secretaris, op voordracht van de zendende instantie van humanistisch vormingsonderwijs;
dhr. R. Bal - penningmeester, op voordracht van de zendende instantie van islamitisch vormingsonderwijs;
Vacature, op voordracht van de zendende instantie van boeddhistisch vormingsonderwijs;
mevr. R. Datadin, op voordracht van de zendende instantie van hindoeïstisch vormingsonderwijs;
mevr. L. Stalmeier, op voordracht van de zendende instantie van katholiek vormingsonderwijs;
dhr. H. Wilbers, op voordracht van de zendende instantie van protestants vormingsonderwijs;
dhr. R. Vis, op voordracht van de zendende instantie van joods vormingsonderwijs.

6. Lijst van afkortingen

BIO (Wet BIO)	Wet op Beroepen In het Onderwijs
BVO	Boeddhistisch Vormingsonderwijs
CIO-O	Contact in Overheidszaken, afdeling Onderwijs (gezamenlijke kerken)
CvV	Centrum voor Vormingsonderwijs
GVO	Godsdienstig Vormingsonderwijs
HGJB	Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
HVO Primair	Humanistisch Vormingsonderwijs
HINVO	Hindoeïstisch Vormingsonderwijs
HR/HRM	Human Resource (Management)
IKOS	stichting Interkerkelijk Overleg in Schoolzaken
ISL	Islamitisch Godsdienstig Vormingsonderwijs
JOP	Jeugd Organisatie Protestantse Kerk
JVO	Joods Vormingsonderwijs

KVO	Katholiek Godsdienstig Vormingsonderwijs
Ministerie OCW	Ministerie voor Onderwijs Cultuur en Wetenschappen
NPB	Nederlandse Protestanten Bond
PABO/GL	Pedagogische Academie voor het Basisonderwijs / Godsdienst Leraar
PC GVO	Protestants Centrum voor Godsdienstig Vormingsonderwijs
PKN	Protestantse Kerk in Nederland
OBS	Openbare Basisschool
OR	Ondernemingsraad
SPIOR	Stichting Platform Islamitische Organisaties Rotterdam (Islamitisch GVO)
VOO	Vereniging voor Openbaar Onderwijs (ouderorganisatie)
VOS/ABB	Vereniging van Openbare Scholen/Algemene Besturenbond (schoolbesturen)